

Σεπτέμβριος 2014

στην υπηρεσία της επιχείρησής σας

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ

Σιδηρόδρομοι: ανοίγοντας τον δρόμο για μεγαλύτερη ανάπτυξη, βελτιωμένη αποτελεσματικότητα και καλύτερες υπηρεσίες στην Ευρώπη

Ο κλάδος των σιδηροδρομικών μεταφορών στην Ευρώπη απορροφά κρατικές επιδοτήσεις 36 δισ. ευρώ ετησίως (ισόποσες σχεδόν με τις εισπράξεις από ναύλους).

Η ανά εξάμηνο καταρτιζόμενη έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ευρωπαϊκή αγορά σιδηροδρομικών μεταφορών (http://ec.europa.eu/transport/modes/rail/market/market_monitoring_e1.htm), η οποία δημοσιεύθηκε, δείχνει ότι, ενώ αναμφισβήτητα οι σιδηροδρομικές μεταφορές επεκτείνονται συνεχώς, εξακολουθούν να υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης όσον αφορά την αποτελεσματικότητα και την ποιότητα των υπηρεσιών σε διάφορα κράτη μέλη. Η έκθεση τονίζει επίσης ότι ο ελεύθερος ανταγωνισμός και η αυξημένη προσφυγή σε δημόσιους διαγωνισμούς διασφαλίζουν την παροχή καλύτερων υπηρεσιών στους επιβάτες και την καλύτερη αξιοποίηση των χρημάτων των φορολογουμένων. Ο κλάδος των σιδηροδρομικών μεταφορών στην Ευρώπη απορροφά κρατικές επιδοτήσεις 36 δισ. ευρώ ετησίως (ισόποσες σχεδόν με τις εισπράξεις από ναύλους).

Ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και επίτροπος Μεταφορών Σίιμ Κάλας τόνισε ότι «ο σιδηρόδρομος έχει σημαντικές δυνατότητες ως ένα οικολογικό και βιώσιμο μεταφορικό μέσο.

Αλλά για να προσαρμοστούν οι σιδηρόδρομοι στις ανάγκες του 21^{ου} αιώνα, είναι αναγκαίο να ληφθούν τολμηρά μέτρα όπως: εξορθολογισμός των διαδικασιών έγκρισης οχημάτων, αύξηση των επενδύσεων σε υποδομές και προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας, αλλά επίσης άνοιγμα των εγχώριων υπεραστικών σιδηροδρομικών αγορών στον ανταγωνισμό και γενίκευση της προσφυγής σε διαδικασίες δημόσιων διαγωνισμών, όπως προτείνεται στην 4^η δέσμη μέτρων για τους σιδηροδρόμους».

Η Επιτροπή εξέδωσε την εμπειριστατωμένη της έκθεση για τους σιδηροδρόμους –την έρευνα παρακολούθησης της αγοράς σιδηροδρομικών μεταφορών (Rail Market Monitoring Scheme-RMMS). Η έκθεση επιβεβαιώνει ότι οι επιβατικές σιδηροδρομικές μεταφορές γνωρίζουν υψηλούς ρυθμούς αύξησης από τα μέσα της δεκαετίας του 1990 σε χώρες όπως το Ηνωμένο Βασίλειο (+70%), η Σουηδία (+42%), η Γαλλία (+37%) και το Βέλγιο (+26%), και υπογραμμίζει τη σημασία των υπηρεσιών υψηλής ταχύτητας, οι οποίες αντιστοιχούν στο ένα τέταρτο του συνόλου των μεταφορών στην ΕΕ. Οι διεθνείς μεταφορές επιβατών αυξάνονται και οι κύριες ευρωπαϊκές σιδηροδρομικές επιχειρήσεις δεν είναι πλέον καθαρά παραδοσιακά κρατικά μονοπώλια, αλλά όλο και περισσότερο διεθνείς σιδηροδρομικές επιχειρήσεις που πραγματοποιούν πάνω από το ένα τέταρτο του κύκλου εργασιών τους εκτός της χώρας τους. Οι σιδηροδρομικές μεταφορές εμπορευμάτων αυξάνονται επίσης, και σε ποσοστό 50% αφορούν διασυνοριακές μεταφορές. Νέες επιχειρήσεις του κλάδου απασχολούν περίπου 120.000 άτομα και κατέχουν ήδη το 21% της αγοράς σιδηροδρομικών επιβατικών μεταφορών και το 28% των σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών.

Σύμφωνα με την έκθεση, όταν υπάρχει ελεύθερος ανταγωνισμός μεταξύ σιδηροδρομικών επιχειρήσεων, οι τιμές είναι χαμηλότερες και παρέχονται καλύτερες υπηρεσίες στους επιβάτες. Για παράδειγμα, οι τιμές στα τραίνα υψηλής ταχύτητας είναι χαμηλότερες όταν υπάρχει ανταγωνισμός. Οι τιμές στη διαδρομή Ρώμη-Μιλάνο, όπου λειτουργούν δύο σιδηροδρομικές επιχειρήσεις, είναι κατά 25% έως 40% χαμηλότερες από τις τιμές στη διαδρομή Μαδρίτη-Βαρκελώνη, η οποία δεν είναι ακόμη ανοιχτή στον ανταγωνισμό. Τα δρομολόγια είναι διπλάσια στην ιταλική γραμμή, γεγονός που δείχνει ότι υπάρχει θετική συσχέτιση μεταξύ της συχνότητας δρομολογίων και του ελεύθερου ανταγωνισμού, ο οποίος υφίσταται σήμερα κυρίως στις γραμμές υψηλής ταχύτητας και στις υπεραστικές γραμμές μεγάλων αποστάσεων.

Από την άλλη πλευρά, η έκθεση καταδεικνύει επίσης ότι ο σιδηροδρομικός τομέας εξαρτάται (ακόμη) σε μεγάλο βαθμό από κρατικές επιδοτήσεις (περίπου 36 δισ. ευρώ το 2012), ίδιου σχεδόν ύψους με τα έσοδά του και ότι η ανάπτυξη των σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών καθυστερεί σε σχέση με την ανάπτυξη αυτού του είδους μεταφορών με άλλα μέσα. Υπογραμμίζει επίσης ότι λιμένες όπως εκείνοι του Ρότερνταμ και της Αμβέρσας θα μπορούσαν να έχουν καλύτερες επιδόσεις όσον αφορά τη διακίνηση εμπορευμάτων μέσω των σιδηροδρόμων και ότι οι σιδηροδρομικές μεταφορές και οι σταθμοί των τραίνων έχουν ακόμη μεγάλα περιθώρια βελτίωσης (ικανοποίηση 58%). Για παράδειγμα, οι σιδηρόδρομοι δεν έχουν αξιοποιήσει τις δυνατότητές τους για εξυπηρέτηση ατόμων με μειωμένη κινητικότητα: το 19% των Ευρωπαίων δεν χρησιμοποιούν τραίνα λόγω δυσχερειών στην πρόσβαση (και μόνο το 6% των Ευρωπαίων μετακινούνται με τραίνο τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα).

Ομοίως, οι σιδηροδρομικοί ναύλοι σε πολλές γραμμές υψηλής ταχύτητας εξακολουθούν να είναι σχετικά υψηλοί, ιδίως σε σύγκριση με ορισμένες γραμμές όπου υπάρχει ανταγωνισμός.

Το 94% των επιβατικών σιδηροδρομικών υπηρεσιών είναι εγχώριες και οι μισές από αυτές εξυπηρετούν εργαζομένους που πηγαινοέρχονται στη δουλειά τους. Σύμφωνα με τις προτάσεις της Επιτροπής για μια 4^η δέσμη μέτρων για τους σιδηροδρόμους, που βρίσκεται υπό συζήτηση, τα κράτη μέλη θα υποχρεούνται να προκηρύσσουν δημόσιους διαγωνισμούς για τις σχετικές συμβάσεις, ώστε να παρέχονται σιδηροδρομικές υπηρεσίες υψηλότερης ποιότητας και με καλύτερη σχέση ποιότητας/τιμής. Για τον ίδιο λόγο, θα επιβάλλουν τον ελεύθερο ανταγωνισμό στις γραμμές υψηλών ταχυτήτων και στις υπεραστικές γραμμές. Οι συνθήκες θα είναι καλύτερες για τους φορολογουμένους όταν διενεργείται δημόσιος διαγωνισμός για την επιλογή της εταιρείας που θα μεταφέρει εργαζομένους από και προς τη δουλειά τους, σύμφωνα με την έκθεση. Για παράδειγμα, οι μετακινήσεις εργαζομένων στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπου η αγορά έχει ανοίξει στον ανταγωνισμό, θεωρούνται συχνότερες και πιο αξιόπιστες και κοστίζουν λιγότερο στον φορολογούμενο από ό,τι στο Βέλγιο και στη Γαλλία, όπου οι αγορές εξακολουθούν να είναι κλειστές. Για τον λόγο αυτό, η 4η δέσμη μέτρων για τους σιδηροδρόμους που θα εκδώσει η Επιτροπή θα απαιτεί διευρυμένη χρήση της διαδικασίας δημόσιων διαγωνισμών.

Ακολουθήστε [@SiimKallasEU](#)

ENTERPRISE EUROPE NETWORK

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΚΑΒΑΛΑΣ

Ομονοίας 50, 653 02 Καβάλα, Τηλ: 2510-833964, Fax: 2510-835946

E-mail: info@chamberofkavala.gr [http:// www.kcci.gr](http://www.kcci.gr)

Η δράση συγχρηματοδοτείται από το ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Πλαίσιο για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία (Competitiveness and Innovation Programme 2007-2013)

Neither the European Commission nor any person acting on behalf of the European Commission is responsible for the use which might be made of the information contained herein. The views in this publication are those of the author and do not necessarily reflect the policies of the European Commission.

